

KULCSÁR JÓZSEF FELVÉTELE

Sláger a harmadik évfolyamon: A SZAKÁGAZATOSÍTÁS

Az egyetemi reform újabb lépcsőjeként ebben a tanévben kerül első ízben bevezetésre a III. évfolyamon a szakágazatosítás.

Mit is jelent ez? Hogyan történik a kivitelezése? — ezekre a kérdésekre kértünk választ Póka Mártonnától, a Rektori Titkárság III. évfolyam felelősétől.

— A szakágazatosítás a III. évfolyamon közel négyszáz hallgatót érintett. Célja a nagyobb fokú specializáció, s a specializálásban a hallgatói önálló választási lehetőség biztosítása.

— Felosztás?

— A népgazdaság tervező elemző szak matematikai, gazdasági és elméleti gazdaságpolitikai szakágazatra oszlik. A külker szakból négy szakágazat, a vállalati tervező-elemző, a marketing, a nemzetközi pénzügy- és gazdaságpolitikai, valamint a nemzetközi kapcsolatok szakágazat alakul. Az ipar, a belker és az agrár szak is ugyanarra a három: a marketing, a vállalati tervező-

elemző és a gazdasági szervező szakágazatra kerül felosztásra. A közlekedési szakból a vállalati tervező elemző és a gazdasági szervező szakágazat alakul. A pénzügy szak csak a jövő évben kerül szakágazatonkénti felosztásra, a tanár szakok pedig maradtak az eredeti szakosítás szerint.

— A szabad választás mértéke?

— A hallgatók több, mint 97%-a mehetett a saját maga által választott szakágazatra.

— Melyek a legnépesebbek?

— A különböző szakokról összesen 94 fő jelentkezett a marketing, 99 fő a vállalati tervező-elemző, 81 a vállalati gazdasági szervező, 36 a nemzetközi kapcsolatok, 28 az elméleti gazdaságpolitikai, 15 a nemzetközi pénzügy és gazdaságpolitikai, 18 hallgató pedig a matematikai gazdasági szakágazatra.

Pongrácz György

Ösztöndíj ügyek!

Lassan hozzá kell szoknunk ahhoz, hogy a tanév eleje karcifantós feladatok elé állítja a KISZ-alapszervezeteket — csoportokat. Ugyanis ismét — de most már a II—III. évfolyamokra kiterjedően — a koncentrációs időszak alatt kell megoldani egy sor feladatot, ami azzal jár, hogy több ízben kell találkozni.

A legsürgősebb ezek közül a tanulmányi ösztöndíjvéleményezések, illetve a szociális átkategorizálási

kérelmek megvitátása, hogy időben munkához láthassanak az ösztöndíjbizottságok,

és — főleg — időben megkapjuk a pénzt. Emellett kárri küldötttervezési küldöttválasztásokra is várhatóan sor fog kerülni.

A II. évfolyam helyzete a legnehezebb. Ugyanis náluk is meg kell oldani még e hónapban az alapszervezeti vezetőségek és küldöttek megválasztását — ugyanakkor azonban

az ösztöndíjügyeket a volt elsőéves csoportok keretében kell tárgyalni! szeptember 10-én délután 4 órára az I. előadóra évfolyamgyűlést hívunk össze.

Igy áttételek nélkül, egyszer 30—40 perc alatt közvetlenül mindenkit részletesen tájékoztathatunk.

A volt alapszervezeti titkároknak a megjelenése kötelező

(más, külön „fejtágitást” ők sem kapnak), de szeretnénk, ha minden II. éves ott lenne! (Azok is, akik nem kapnak majd semmi ösztöndíjat! A taggyűléseken az ő részvételük is szükséges.) Minden azon múlik, sikerül-e időben megoldaniuk ezt a feladatot, mert ha elcsúszunk, megakadnak a kari ösztöndíjbizottságok, és a II. évfolyam miatt az egész egyetem nem kapja meg az ösztöndíjat!

Erre az időre még a volt alapszervezeti titkárok és a volt évfolyamvezetőség tiszttségükben maradnak, és felelősek a fentiekért.

Nagyon kérjük a kollégiumi DB-kat, segítsenek a mozgósításban, és minden másodévest, hogy volt csoporttársait keresse, hívja az évfolyamgyűlésre, és utána a taggyűlésekre, hogy a koncentrációs időszak szétszórtsága ellenére simán menjen minden.

Nagy erőpróba lesz — csak fegyelmettséggel, maximális pontossággal oldhatjuk meg!

Domány András

ÚJ FÓRUM

Ebben az évben a szakmai rovat keretén belül vitaforumot indítunk, amelyben a mindenkor aktuális hazai közgazdasági témát „dobnánk fel”, amelyhez mindenki, hallgató, oktató hozzászólhat, vitathat. A sorozatot a tőkeáramlás, tőkepiac, gazdasági verseny, illetve munkaerőpiac problémáival szeretnénk indítani. Ezzel kapcsolatban, már a következő számban megjelenik „A tőkepiac lehetőségei és korlátai hazánkban” című vitaindító cikk.

Az elmúlt évben nyilvánvalóvá vált, hogy az egyes témák megvitatása számára a szemináriumi keretek szűknek bizonyultak; azért látjuk szükségesnek a vitaforum létrehozását, hogy az aktuális közgazdasági problémák kapcsán a hallgatók véleménye is nyilvánosságot kapjon.

Mivel a „nagy” közgazdasági hetilapok terjedelmével nem versenyezhetünk, ezért egész tanulmányokat nem tudunk leköszölni, legfeljebb ezek tartalmát. Ezért kérjük az, hogy a hozzászólások, cikkek terjedelme 4—5 gépelő oldalánál ne legyen hosszabb.

Szeretnénk ha minél többen vennék részt a vitaforum munkájában. Az esti és levelező hallgatók részvételére is számítunk, hiszen ők nap mint nap szembe kerülnek ezekkel a problémákkal.

Cikkeiteket, javaslataitokat kérjük juttassátok el a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségébe, Egerszegi Csaba rovatvezetőhöz.

Jakab Sándor elvtárs, az MSZMP KB agitációs-propaganda osztálya vezetőjének előadása egyetemünk KISZ-vezetőképző táborában

Már hagyományossá vált, hogy évről évre augusztus végén Balatonaligán találkozunk egyetemünk KISZ-aktivistái — egy kis „fejtágitásra”. Sok minden; érdekes vélemény és tapasztalat, jól és rosszul végzett munka, reális és „légváras” elképzelések — mind-mind belekerülnek a vita nagy üstjébe —, végül summázódnak és kezdődik az új tanév a KISZ-ben is, az előzőnél mindig magasabb fokon.

Augusztus 29-én reggel a tábor vendégeként üdvözölheték a pártbizottság nevében Selmei Lajos, Erdős Ella, a KISZ-bizottság részéről Fábian András és Szarvas László elvtársak, Jakab Sándor elvtársat, az MSZMP agit.-prop. osztályának vezetőjét, aki a KISZ felkérésére ismerte: „Az MSZMP Központi Bizottságának irányelveit a párt X. kongresszusára” — téziseket.

A X. kongresszusra való konkrét felkészülés nem most az irányelvekkel kezdődött meg, hiszen például már ez év januárjától részleteiben is megtárgyalta a Központi Bizottság — az ifjúság, a nők helyzetét, a pártdemokrácia szélesítését, a lakáskérdést, a IV. ötéves terv feladatait —, és megfelelő határozatokat hozott. — Mindenki elvárása az, hogy a X. kongresszus értekeljen és irányt szabjon.

Komoly eredmények születtek 1966 óta, hiszen az új irányítási rendszer, az új gazdasági mechanizmus a három év alatt sok erőt szabadított fel — folytatta előadásában Jakab elvtárs, valóban egyre inkább a szükségletre való termelés kerül előtérbe, bár az ipari termelés ütemében előfordult visszaesés, de összességében mégis nagyot léptünk előre.

A szocializmus teljes felépítésén dolgozunk — magasabb fokon!

A mi társadalmunk átmeneti társadalom, és a szocializmus felépítése hosszantartó folyamat. Ma már magasabb fokon — a termelőerők minőségi összetételét javítjuk, szemben a mennyiségi oldal forszírozásával. Jobban összehangoljuk az egyéni, a csoport, az egész társadalom érdekeit, szélesedik a munkahelyi demokrácia. Erre van nem egy példa az egyetemen is, így a hallgatók részvétele az egyetemi tanácsban stb.

A társadalom politikai arculata egészséges, erősödő szocialista vonások mutat. Hogy ne menjünk távolabbra, itt volt az árvíz.

Az igaz, hogy ilyen bajban más társadalmi rendben is segítik egymást az emberek, de nálunk tíz és tizezrek álltak ellen a víz rohamának, álltak pillanatok alatt talpra. A társadalom minden erejét gyorsan és hathatósan tudta összpontosítani, hogy az emberi és anyagi kár lehető legkisebb legyen.

Az MSZMP politikája tükrözi az elvi szilárdságot, rugalmasságot, kezdeményező, hajlékony politika és módszerében mélyen demokratikus.

A kongresszusi irányelvek feltárják a hibákat is, mert ki az aki nem látja, hogy egyesek anyagiassá, újratermelő kispolgári mentalitással, sznobizmussal, az egoizmus szószólóivá váltak, és úgy is élnek. Adódnak ellentmondások, és ebből keletkeznek problémák. A X. kongresszus ezzel is foglalkozik.

Ideológiai életünk fejlesztése a marxizmus-leninizmus védelme éppen az átmeneti társadalom miatt — bonyolult.

Hiszen ha nem is nagymértékben, de egyesek szemléletében újratermelődik például a nacionalizmus, s az idealista ideológia több válfaja. A marxizmus ellenség — az USA, az imperialisták

Vendégünk: Jakab Sándor elvtárs

ideológusai a fellazítással, az úgynevezett ideológiai errózióval szeretnék a szocialista tábor felbomlasztani. Mindig újra és újra „népszerű” elméletekkel támadnak a marxizmus-leninizmus ellen. A pluralizmus, a konvergencia — bár nem újjak, s régóta ismertek — mégis felélednek, megsemmisítésük nem szűnő, állandó feladat.

A kongresszusi irányelvek súlyának megfelelően homlokterbe állítják: a gazdasági kérdéseket, a IV. ötéves tervet. A közismerteken túl hadd említsem meg itt, hogy többek között a számítógépprogram nem csekély tennivalót ad, hiszen az egész KGST-n belül e profilból sok jut ránk. Növelni kívánjuk a külföldön realizálódó beruházásokat is, például: a fa — a szükséges celluloid kitermelése is hozzájárul nemzeti fejlődésünk növeléséhez.

A IV. ötéves terv során a gazdasági mechanizmus mégjobban kiteljesedik, a közgazdasági szabályozók segítségével biztosíthatjuk csak az életszínvonalunk tervbe vett állandó növelését.

Fogyasztói társadalom vagyunk, és épp ezért mi csak a termelés szintjének növelésével vagyunk képesek az igényeket kielégíteni. Míg egyéni vonatkozásban a képpesség, a végzett munka szerinti dotációt kívánjuk biztosítani, tehát a béreket szét húzzuk, addig a családi jövedelem során „közelítünk”, emeljük a családi pótlékot, nyugdíjat, rendezzük a lakbéréket — ez is az életszínvonal emelkedését jelenti. Nem feledhetjük, hogy amikor hazai eredmények születnek — az egyben internacionalista eredmény is, hiszen a szocialista tábor erősíti.

Továbbra is elsőrangú feladatunknak tekintjük a nemzetközi munkásmozgalom segítségért folytatott harcot. Az elmúlt években e téren végzett munkánkat a világ kommunistái elismerik. Az előadás után tizen: Tarcsi Gyula, Nagy Sándor, Do-

bozi István, Fekete Gyula, Mészáros Tamás, Szántó Lóránd, Nógrádi György, Domány András, Gál Béla és Tömpe István tettek fel konzultációs kérdéseket.

Jakab Sándor elvtárs részletesen megválaszolta a párt szervezeti szabályzata módosításának tervezetéről, a 18 évesek pártba való felvételéről szóló kérdésekre, beszélt a közvéleménykutatás, az információ fontosságáról, a gyors és pontos visszacsatolás szükségességéről, s jelenlegi hibáiról, a differenciáltabb, tudományosabb agitáció megteremtésének módjairól, a tömegkommunikációs eszközök: TV, Rádió, sajtó feladatairól.

A kommunisták egyéni felelősségének tovább kell fokozódnia.

A kérdések harmadik csoportjában a pártdemokrácia, a szocialista demokrácia elmélyítésének problémáiról szövegezt. Mindenki előtt ismeretes például, hogy az országgyűlés, a szocialista parlament egyre inkább eleget tesz annak a feladatának, hogy ellenőrizze a kormányt. Az elmúlt két év alatt két miniszter interpellációkra adott választ — nem fogadták el.

Hét bizottság dolgozik azon, hogy a kongresszus asztalára tegyék javaslatokat: az 1949-ben elfogadott alkotmányt — a megváltozott körülmények, a társadalmi fejlődés miatt miképpen módosítsák, hogyan határozzák meg az Elnöki Tanács és a minisztériumok jogkörét stb.

Válaszának negyedik csoportjában a gazdaságpolitikáról esett szó. Mielőtt bármilyen döntést hoznánk, körültekintően, kihatásaiban, mind a kettőt: a gazdaság és a politika egymáshoz való viszonyát figyelembe kell venni. Nem könnyű kérdés például a fölszemes munkaerő átirányítása.

A párt vezető szerepét úgy kell biztosítani, hogy az üzemekben is véleményezni tudjon, segítse a gazdasági vezetést. De ez csak akkor megy, ha megfelelő, elég aktívja, kádere van.

Mindenki előtt világos az is, hogy szükséges a társadalom szempontjából a kisiparos, a kiskereskedő, a kisárutermelő. De nem egy helyen torzulás mutatkozik, vannak például „dr. Lángossütők”! Ez ellen a torzulás ellen már kritikusan kell fellépni. Vannak mikor az újságok is hibáznak. Egyik lapunk rajzos tanácsokat adott, hogy „a fiatal lány, Kati utazik a Tátrába — mit vigyen magával? !”, és szolidan tízezer forintot beruházást javasoltak. Az ilyen ötletek elleni küzdelem közös feladat. És feladata a párt mellett a KISZ-nek és a szakszervezetnek is!

Hozott határozatainkat állandóan figyelembe kell venni, meg kell nézni, hogy miképpen valósulnak meg az életben. Ifjúságunkban nagy erők vannak, és a „Közgazdász” KISZ-szervezete — az elvtársak értékelése szerint jól helytáll.

Sok tanulságos kérdés, hozzászólás hangzott el itt, ma délután, melyek tolmácsolása megtörténik. — Pártunk X. kongresszusa az egész dolgozó nép ügye!

Kincses György

Taggyűlések előtt

Szeptember és október hónapokban a pártalapszervezetek életének döntő mozzanatát az MSZMP X. kongresszusára való felkészülés jelenti. Egyetemünk alapszervei szeptember 9-én és október 2-án üléseznek. Az első taggyűlés napirendjén szerepelni fog a jelölőbizottságok megválasztása és a régi vezetőségek beszámolója a végzett munkáról. Október 2-án a Központi Bizottság két jelentős dokumentumával, a sajtóban is nyilvánosságra hozott irányelvekkel és a szervezeti szabályzat módosítására vonatkozó javaslattal foglalkozik a tagság. Megkértük a Kereskedelmi Kar párttitkárát, dr. Kolacsek Andrást és az Általános Kar pártalapszervezetének titkárát dr. Vámosi Sándort, hogy adjon tájékoztatást a kongresszusi előkészületekről:

— **Először a szeptember 9-i taggyűlésről kérünk előzetes tájékoztatást.**

Kolacsek András: A jelölőbizottságok még nem rendelkeznek teljesen az előzetes listával, egy-két jelöltet illetően megoszlik a tagság véleménye. Feltétlenül hasznosnak érzem, hogy a kar minden területe képviselve lesz a jelölőlistán.

A lemondó vezetőség beszámolója kollektív munka eredménye. A tagkönyvcserével párhuzamosan vezetőségünk minden tagja elvtársias légkörű beszélgetést folytatott a tagsággal. Tehát nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy beszámolóink maximálisan támaszkodnak a párttagság véleményére.

A beszélgetéseknek mik voltak a legfontosabb tanulságai?

Kolacsek A: Előtérbe kerültek a kommunista magatartás kérdései. Az utóbbi években közéletünkben a túlzott anyagiasság, közügyektől való távolmaradás negatív jelenségei is mutatkoznak. Erőteljesen ha az említett tendenciák jelentkezése értelmetlen foglalkoztatja pártunk tagságát. Úgy véljük sokkal erőteljesebben kell harcolni a kommunista erkölcs követelményeinek fokozottabb érvényesítéséért.

Vámosi Sándor: Az általános kari vezetőség beszámolója még a tanév végén elkészült, egészen pontosan július 6-án vezetőségi ülésen történt az elfogadása. Beszámolóink alapján szintén az eddigi tapasztalatok összegezése és a vezetőségi tagok részbeszámolóit képezték.

Talán valamelyest részletesebben megismertethetnénk a beszámoló főbb gondolataitval?

Vámosi Sándor: Igen. Az említett írásos anyagban foglalkozunk alapszervezetünk ideológiai, politikai munkájá-

val a hallgatók és a pártönkivüliek körében végzett eszmei nevelőmunkával. Külön szeretném megemlíteni a KISZ-szervezet pártirányításának problémáját. Gondolom ismeretes, hogy ezelőtt 2-3 évvel az általános kari KISZ-vezetőség munkájában hiba mutatkozott. A KISZ-szervezet elvont elméleti viták színterévé változott, s a gyakorlati munkában nem történt kellő előrelépés.

Két módon igyekeztünk segíteni a bajokon. Számos lehetőséget teremtettünk, hogy beszéljünk azokkal a KISZ-vezetőkkel akik a túlzott elméletieskedés hibájába estek.

Másrészt láttuk, hogy egy vékony, igen aktív, elméletileg látszólag nagyon képzett réteg és egy passzív rész között ott vannak a gyakorlati KISZ-munkában megfelelő program híján részt nem vevő, de aktíválható emberek. Velük kerestük a kapcsolatot és sikerrel. Mindez döntő változást idézett elő az általános kari KISZ-vezetőség munkájában. A régebbi vezetőség nem értette meg, hogy a fiatalok többsége számára nemcsak nemzetközi és országos horderejű kérdések feletti vita jelenthet bekapcsolódást a KISZ munkába, hanem a mindennapok gyakorlati tevékenységé is.

Az említett hibás nézeteknek ma is van utánpótlása, különösen az elméleti szakon bár nem olyan méretekben mint korábban. Pártszervezetünk igyekszik tisztázni ennek a magatartásnak az elméleti forrásait. Általában az embereknek a politikai érés folyamata hosszú ideig tart. A 20-22 éves fiatalokat olvasmányaik, barátaik révén különböző eszmei hatások érik. Viszont a szintetizáló készség kialakulásának üteme jóval elmarad a hatásfogadó kész-

ség „gyorsulása” mögött. Ezért is foglalkoztunk igen nagy türelemmel ezekkel a fiatalokkal.

A vezetőség beszámolójának második része az oktató-nevelő munkával kapcsolatos partfeladatokat érinti. Itt írunk az egyetemi demokrázizmus fejlődésének kérdéseiről, az állami testületekben dolgozó párttagok feladatairól és a káderpolitika néhány problémájáról. A terjedelemben leg-hosszabb harmadik fejezetben alapszervezetünk belső életével, a pártdemokráciával, a vezetőség és a tagság viszonyával kapcsolatos tapasztalatainkat ismertettük.

— **Hogyan alakult az elmúlt években a hallgatók között végzett tagfelvételi munka?**

Vámosi Sándor: Egyetemünk hallgatói és a pártszervezet kapcsolatában nagyon jelentős előrehaladást értünk el. Növekedett a hallgató párttagok száma, közöttük a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya 33%-ról 47%-ra emelkedett. Míg a diáklányok aránya 19%-ról 41%-ra nőtt. A pártfelvételre kerülő hallgatók szakok szerinti megoszlásában is kedvezőbb helyzetbe kerültünk. Az utóbbi két évben nőtt a pénzügy, s terv-matematika szakokról felvett fiatal párttagok száma. A fentiek ellenére eredményeinkkel nem vagyunk elégedettek. Szeretnénk a tagfelvételi súlypontját a IV. évről a III. évre áttérteni. Kívánatos lenne tovább növelni a hallgatói tagfelvételek számát. E téren probléma, hogy a párttagságra már alkalmas fiatalok nem ismerik megfelelően a pártszervezet életét. Továbbra sem nyert igazán polgárjogot az a felfogás, mely eszerint legjobb hallgatóink és általában a fiatalok legaktívabb rétegei 18-20 éves korban is megérhetnek a párttagságra. A hallgatók között él olyan nézet, hogy az alsóbb évfolyamokról még korai a tagfelvétel kéri.

Sokszor az egymással szemben támasztott túlzott követelményeket a társadalmi aktivitás és a munkanehezésgéi oldalról közelítik meg, illetve a funkcióval mérik, stb.

— **A továbbiakban az október 2-i taggyűlésről kérünk tájékoztatást.**

Kolacsek András: Bár még-

csak az alapszervek szintjén kerültek, illetve kerülnek megvitatásra a kongresszusi irányelvek és a szervezeti szabályzat módosítására vonatkozó javaslatok, előzetes tájékoztatást már tudok adni.

Felmerülhet a kérdés, hogy miért kellett néhány módosítást végrehajtanunk a szervezeti szabályzatban. A párt olyan hatékony szervezet, mely mindenkor gyorsan reagál társadalmunk életében végbemenő változásokra. Ahhoz, hogy pártunk társadalmunk bonyolult változási folyamataiban hatékonyan tudjon résztvenni, szükséges a párt belső életét szabályozó normák módosítása. Tegyük hozzá, hogy alapelveink változatlanok.

A módosítások a tagfelvételek korhatárát 21 évről 18-ra kívánják leszállítani. Úgy gondolom indokolt elképzelés, hiszen a fiatalok társadalmi érettsége ma már az iskolákban a KISZ-szervezetekben kapott sokrétű ismeretek révén előbb következik be. Változtatni kívánunk az ajánlások feltételein is. A módosított szabályzat szerint egyedül a hároméves tagság szükséges a felvételhez. Igen nagy figyelmet érdemel a módosításnak a tagsággal szembeni magasabb erkölcsi normákat követelő elvárásai.

— **Milyen módon kerülnek feldolgozásra az irányelvek?**

Vámosi Sándor: A pártbizalmik már megkapták az irányelveket. Ezután kerülnek megvitatásra a tagság körében majd a véleményeket és észrevételeket összegyűjtve hoz állásfoglalást a vezetőség.

A taggyűlések munkájáról következő számunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.

KÉSDI FERENC

Szeptember 1-én a XI. kerületi Hanoi Parkban nagygyűlést rendezett az MSZMP Központi Bizottsága és a Hazafias Népfrent Országos Bizottsága a Vietnami Demokratikus Köztársaság megalakulásának 25. évfordulója tiszteletére. Ebből az alkalomból ünnepélyesen felavatták Ho Si Minhnek, a VDK elhunyt elnökének mellszobrát

Salgótarjáni Sugár

Szóltanul, a hősegtől és az izgalomtól nedves tenyérben meg-megcsúszó bőrrönddel, gondosan vasalt ruhákban mentek fel a kollégium lépcsőjén. Nem szóltak egymáshoz. Pécs, Berhida, Debrecen s az a sok falu, tanya, város, ahonnan épp csak megérkeztek, messzi esik egymástól. Ha mégis meg mertek szólítani —, hogy merre van a zuhanyzó, melyik lesz az ágyuk —, tájszólásukat elnyelve, „tessék mondani”, „légy-szíves-eznek”. Várakozó arcukat lesem. Sikerül-e, amire vállalkoztunk. Tudunk-e hat napba annyi élményt zsűföldni, ezekben a 17 évesekben annyi kíváncsiságot és akaratot oltani, amivel áttörnek saját kishitőségük félelmét, a szülői otthonmarasztalást, féltést és tiltást?

Ágyneműket cipelünk egyik emeletről a másikra. Kétszáz középiskolás és hozzá vagy 45 egyetemista és fiatal tanár elhelyezése, nem kis gond. A salgótarjáni vezetők is most próbálják ezt először. Pedig, csak a szállásadás, a koszt és a kevés délutáni program szervezése az ő feladatuk.

A tábortábor gondolata KISZ-bizottságunkon született. Ez a vonatlétesítő utazó, paplanokat cipelő, csak a tegezést vállaló 45 hallgató dolgozta ki a felmerülő dolgozatok témáit, választotta ki a 400 munkáparaszt szülőik gyerekei közül, középiskolás jelentkezőből a tábortábor mostani lakóit.

Ök készítették el a 3. osztály tananyagát átfogó egyhetes tantervet, s maguk tartják az órákat is.

Június 22-én reggel 8 órakor álltak először a modernül berendezett új általános iskola osztályaiban tíz tanítványuk elé. Szokatlan a katedra, a tudást lesó arcok a padok fölött. Ha kíváncsiságból bementem egy-egy órára, az előadó megakadt a mondat közepén. Az egyhangúlag legjobbnak kikiáltott matematika „tanár” egy trigonometrikus azonosságot oldott meg a táblánál, a törtek kifejtése, már két táblát foglalt el. Egy mezei naptól szoktult, hatalmas fiú elbizonytalanodva szorongatja a krétát. Az eredmény, csak nem akar kijönni, az „osztály” a táblát nézi. Amennyire lehet, megpróbálok észrevétlenül kijutni. Délután a matematikusok elem teszik a bizonyítékot: a példa hibás. Fellélegzem.

Egyszerű történelem órát a leg-hátsó padban ültem végig. A gyerekek nem figyeltek rám, észre sem vették, hogy ott vagyok.

A kiegyezést értékelték. Az órayezető villámgyorsan jegyezte a táblára a záporozó megállapításokat „Laci: szükséges rossz”, „Éva: gazdaságilag rossz, politikailag jó”; „Márta:

sem így, sem úgy nem jó...” Vitakoztak, tényeket, cáfolatokat soroltak. Tegnap még nemhogy hozzánk, egymáshoz sem tudtak mit szólni.

A hat nap alatt megfogathoztak egy-két hallgatóval, az egyetemen folyt tovább az élet, haza kellett jönniük. Helyettük tartottam politikai foglalkozásokat. A teremhiány miatt, a szobám díványán szorongtak. Csak úgy, a beszélgetés kedvéért megkérdeztem őket, mely országok tartoznak Indokínához? Szeged, majd egy fiú jelentkezett: „Vietnam, Laosz, Kína...” — bizonytalanul elhallgatott. „Témát váltottam: „Kit tartok kommunisának azok köiket jól ismertek?” O nem ismerünk. Olyan err még nincs is — válaszolt. Nem volt kedvem mosolyog Inkább beszélni kezdtem dokina harcainról, forradalmról, s arról, hogy az itt tan egyetemisták között nem egy kommunista akad. Kitegult a szemük, ahogy figyeltek, s jó volt belőlük szavaimat visszaolvasni. Miért is nem mentem tanárnak? Nem én voltam az egyetlen, aki ezekben a napokban így faggatta magát.

Esténként végigjártuk a szobákat. Magunknak is furcsa volt az a féltés, amit a nálunk alig pár évvel fiatalabbak iránt éreztünk. Legtöbben 10 órákor már aludtak,

kimerítő volt a napi 3-4 óras matematika, történelem, vagy a technikum soknak a politikai gazdaságtan foglalkozás, s hoz még a politikai órák.

Visszaraktuk a lerúgott táborokat. Mintha öregebbek tünk volna e néhány alatt.

A búcsúesten egy órára állt a falakat döngő helyi beat-zenekar. Vételkedeztünk sebtében néhány remek könyv elnyeréséért egyik versenyzőnek öt itt nító közgazdaszhalgató lett megnevezés. Csak an a kettőnek tudta a nevét vele foglalkozott. Rádől tünk, milyen kevés volt egy hét. Nemcsak az ism désre, de arra is, hogy egyetem valódi próbatéte felkészítsük ezeket a vi gyerekeket, akik eddig t még álmodunkban sem mertel ra gondolni, hogy továbbta janak.

Huszonhetedikén délelben ültünk valamennyien vona hogy a tábortábor gyakorlatá egyedülállóan mindenki megvolt minden holmija, egy hét alatt senkit sem lett megbüntetni. Mi, „t rok” virágokat, édességet tékmackókat szorongat Ezt kaptuk hálából, hét gondoskodásért, tanít. De az eredményt, több t sukát, kitartásukat, látó ruk növekedését, hogyan jük le?

Erről majd legközelebb Kékési Kata

Elsőéveseink és a KISZ

AZ ELSŐÉVESEK HELYZETÉT az egyetemünkön folyó oktatási reform megváltoztatta, mivel egyik karhoz sem tartoznak. Az oktatás szempontjából is külön egységgé vált az évfolyam, saját megbízott dékánal. Az év elején közel 600, az egyetemen még tapasztalatlan ember alkot egy nagy közösséget, amelynek a mozgatója, amelyben és amelyre a kapcsolat kialakítása nehézfeladat. E feladat megoldásában KISZ-szervezetünk jelentős részt vállal.

Epp most folyik az a „bemutató hétköz” nevezett néhány nap, amely során oktatás még nincs, és a megérkezett „golyák” az egyetemmel ismerkednek. Ennek keretében már az első napon meghallgatták a tájékoztatót az egyetemi KISZ-munkáról, az I. évfolyam előtt álló feladatokról, és azokról a területekről, ahol az elsőévesek már most bekapcsolódhatnak a közösségi, mozgalmi munkába.

Ugyanakkor minden csoportot egy felsős — többnyire II. éves — instruktor fogadott. Ök megbízásukat a kari vezetőségetől kapták, és annak felelősek munkájukért. Gyakorlatilag ezek az instruktorok egész éven át a csoport mellett maradnak, munkáját segítve és támogatva. Összefogásukra minden karnak van egy vezetőségi tagja, akinek ez a részortja, (Magam is e minőségben dolgozom a Kereskedelmi Karban).

Október közepéig az instruktorok, illetve a 3 kari felelős operatív is irányítói, megbízott vezetői az I. évfolyam-

nak. A következő hetekben szeretnénk minél pezszebb életet, dúsabb programot szervezni, csoportszinten is és nagyobb tömegekben is. Ezzel a célunk kettős. Először is szeretnénk, ha a középiskola, illetve a hadsereg KISZ-élete után senkinek nem jelentene lötrést az egyetemre kerülés, ne lebegjenek hetekig, hónapokig vallami légüres térben, hanem azonnal az év elején ismerjék meg KISZ-szervezetünk programját, akcióit, módszereit. És főleg: szeretnénk, ha elsőéveseink legelső benyomása is az lenne, hogy a KISZ-szervezet törődik velük, foglalkozik velük, számít rájuk. Másfelől természetesen az is célunk, hogy a programok során, különböző feladatok megoldása közben felszínre kerüljenek a legaktívabb, legmegbízhatóbb emberek.

Ez utóbbi a záloga ugyanis annak, hogy októberben sikeresen válasszák meg az alapszervezetek (-csoport) vezetőségét. Bizonyára lesz, aki vitatja: lehet-e ilyen rövid idő után felelősséggel választani, de eddigi tapasztalataink szerint a minél korábbi talpraállítás, önállóság nagyon hasznos. Ezután összeül a küldöttértekezlet, és megválasztja az évfolyam vezetőségét.

KISZ-szervezetünk **Működési Rendje** szerint, (amelyet az elsőévesek megkaptak) az I. évfolyam kari szintű önálló egység, vezetősége a kari vezetőségekkel azonos hatáskörrel és jogokkal élvez. Titkára — ha nem tagja — állandó meghívott résztvevője az egyetemi KISZ-bizottság és VB ülésének. Ettől kezdve az inst-

raktorok, felsőbbéves segítők csak közvetve, tanácsaikkal „avatkoznak bele” az I. évfolyam önálló KISZ-munkájába.

Lesz persze miben segíteni továbbra is. Hiszen az első vizsgákra való felkészülés, a különböző tantárgyakkal való foglalkozás módja, stb. épp elég gondot okoznak majd.

II. FELÉVBEN KÖVETKEZIK aztán a nagy feladat: a szakosítás. Ezt persze erre hivatott bizottság végzi, amelyben a KISZ-t az I. évfolyam saját KISZ-vezetőit képviselik, előzetesen az alapszervekben mindenkiről tájékozódván. De az előkészítő munka során feladatok háruznak ránk, idősebbekre is. A tapasztaltabb III.—IV. évesek szakjukról tájékoztató beszélgetéseket fognak tartani. Ezek orientáló, figyelemfelhívó jellegűek, igyekeznek feltárni az egyes szakok jellegét, feladatát, szépségét, vonzerejét, eloszlatni a tévedéseket. Szeretnénk ezzel segíteni abban, hogy a szakokra való jelentkezés aránytalansága megszűnjön.

Segítségét próbálunk adni ezenkívül az alapszervi véleményezések elkészítésében is. (Ezek is szükségesek a szakosításhoz). Igyekezünk a szakosítás előkészítésének légréteit jó irányban befolyásolni, elkerülni a felesleges feszültségeket, hiszen nincs olyan szakja egyetemünknek, amely komoly perspektívával, szép és érdekes feladatokkal, izgalmas, feltáratlan kérdésekkel, előrejutási lehetőségekkel ne kecsegtetne!

Célunk tehát ez: az elsőévesek jól illeszkedjenek be az egyetem közösségébe, ismerjék meg és sajátítsák el az egyetemi tanulás módszereit, és minél megalapozottabban válasszanak szakot, hogy végül mindenki oda kerülhesse, ahová szeretne. És természetesen: legyenek ők is minél aktívabb tagjai KISZ-szervezetünknek. Ennek érdekében működünk majd együtt ebben a tanévben is; eddigi tapasztalataink nagyon jók. Azt hiszem, nyugodtan mondhatom, hogy ilyen szervezetten és alaposan egyik egyetem sem foglalkozik az elsőévesekkel, és erre kicsit büszkék is vagyunk!

Bár az elsőévesek szóban és írásban kaptak már tájékoztatást, a felsősök pedig ismerik már a fentit, talán mégsem volt felesleges lapunk nyitószámában áttekintést adni az I. évfolyam előtt álló feladatokról, és KISZ-szervezetünk őket segítő tevékenységéről. Igyekezünk felhasználni az előző évek tapasztalatait — és örömmel vesszük ebben a II.—III. évesek tanácsait is —, jól együttműködni a kari vezetőségekkel, és maximálisan támaszkodni az elsőévesek ötleteire, öntevékenységére, aktivitására. Kérjük is, hogy mondjanak el mindent, mit és hogyan szeretnének csinálni. Sok a feladat, nem lesz könnyű az első két hónap. Jó munkát kívánok az elsőéves csoportoknak, az instruktoroknak — és maguknak a kari felelősöknek is!

Domány András

Érdemes odafigyelni

Egyetemünk egyik legforgalmasabb szobájába, a 382-be látogatunk el. Itt található az érdekvédelmi bizottság, a külföldi utazások ügyeivel foglalkozó csoport, a Marxista Diákkadémia és a középiskolások csoport. Utóbbi munkájáról szeretnék egy kis tájékoztatást adni.

Csoportunk Budapest 24 gimnáziumával, technikáival tart kapcsolatot, 56 aktívát foglalkoztatunk, de jóval nagyobb létszámú aktívahálózat számára is lenne elég tennivaló a középiskolások politikai-nevelő munka segítése érdekében.

Műből is áll csoportunk munkája? Propagandistáink a középiskolások számára tartanak aktuális kül- és belpolitikai, gazdasági, etikai kérdésekből előadásokat. Természetesen az előadás általában vitaindító jellegű, a polkörvetők tényleges feladata inkább a vita vezetése, irányítása.

Munkánk jellegénél fogva ismeretterjesztő és nevelő is egyszerre, talán legin-

kább a pedagógusi munkához hasonlíthatnám. Az elmondottakból érezhető, hogy csoportunk tagjaitól magas színvonalú politikai, gazdasági ismereteket követelünk, melyek belső önképzési rendszerünk is igyekszik elősegíteni.

A középiskolások csoport vezetését 4 tagú operatív bizottság látja el, melynek vezetőjét a KISZ VB nevezi ki. Aktivistáink a tavalyi tanévben 2 jelentős kezdeményezés lefolytatásai voltak.

Megindítottuk a budapesti középiskolák „Politikai Vándorkupa” vetélkedőjét, melynek döntőjéről a tv-híradó is részleteket sugárzott. A vetélkedőben 24 iskola vett részt.

Az idei tanévben ha némiképpen megváltozott formában is, de szintén megrendezzük a vetélkedőt.

Mi vettük kézbe egyetemünk propagandistájának szerepét a középiskolákban, aktivistáink felvételi rendszerünkről, a követelményekről,

a közgazdászoké ágairól adnak tájékoztatást a gimnáziumok végzős tanulóinak. A felsoroltak természetesen nem merítik ki a középiskolások csoport teljes tevékenységét, de mindenesetre izelítőt adhatnak széleskörű munkájáról.

Az elsős hallgatókat mindig szívesen látjuk szakbizottságunkban. Az ő lelkes aktivitásuk számára mindig termékeny táptalajt adhatnak a KISZ-munka említett területeinek széles lehetőségei.

Azokat az elsős egyetemistákat, akik régi középiskolájuk KISZ-munkáját szeretnék továbbra is segíteni, szívesen várjuk. A tanár szakokra készülőknél számukra kifejezetten ajánlatos ilyen irányú KISZ-munkát választani.

A csoportot vezető operatív bizottság állandóan ügyeletet tart a 382. szobában, jelentkezni lehet ugyanitt minden nap a nagyszünetben, vagy minden szerdán fél háromtól a fogadóórán.

Késedi Ferenc

Dagály – apály – hullámok

Peregnek a szélben a fénylő nyírfalevelek. Volgánk lassan halad. Lessük a jeleket, a Szamos kizúdul árjának hátrahagyott kézjegyét. A rendhagyó rombolást és építést. A fű sem nőtte még be a Szamos partján a víz kiszáradta komor sebet. A szabósi almások hosszant nyúló, rendezett sorai töpörödött, ráncos gyümölcseiket mutatják, s a fák olyan fureszán lógatják levelüket, mintha vízet szomjaznának. Pedig a víz ölte meg őket. A házak sötét pánktént viselik derekukon a víz roppantó ölelését. Kocsink előtt téglával rakott teherautó halad, tetején tenyerükbe támasztól állal overállos srácok gubbasztnak. A letarolt keretek fűvel lepett szürke vályoghalmazaira merednek.

Kísérőnk emlékeit idézi. Ehhez a kerítéshez csónakok voltak kötve – mutat egy kerítésre, amely elvesztve a víz támasztát most a földre dől. Mintha pengével szeltek volna ketté, világít egy ház szobájának rózsaszín fala. Frissen meszelt vályogházak ráncosra gyúrt ablakai, földre kíváncsozó zsüpfedele lakást ad – éznek, veszélynek fittyhánnya tanúsítja az emberek ragaszkodását az otthonhoz. A toldott-foldott alkalmi szállásokat eltakarják előlünk az útmenti embermagas téglarakások, sódér- és homokhalmok.

Csak az új házak tetejének faácsolata látszik, mögülük a diadalmas faág a csúcson. Farmernadrágos fiúk rakják a téglát. Parasztembert keveset látni, legelőbbjük messze innen végzi napi munkáját. Kevesé a szó, csendesek erre az emberek.

A fegyvergyártó gimnázium és a kollégium ablakai egymásra néznek. Közöttük nagy homokbucka, beleszúrva a szovjet, lengyel, magyar zászló. Az elképzeltetlenül szoros egymás mellé zsúfolt kollégiumi vaságyakon örmény fiúk olvasnak, magnóznak. A folyosókat is lakják. Az egész épületben és a szomszédos gimnáziumban is ugyanez a kép fogad: zsúfoltság, rendtelenség és piszok. Panaszok is miatta. A táborvezetőt kérdezem, miért nincs ügyelet, takarítóbrigád. Hamar kiderül, hogy Kovács József, az ELTE Jogi Kar KISZ-titkára csak a napot várja, hogy elmehessen innen. Tele van panasszal. Vagy másfél óra múlva jöttek ide az első hetekben, mint ahány diákra a táborot méretezték. Elküldeni pedig senkit sem lehetett. 3–4 napig egyáltalán nem volt víz, a hallgatók háborogtak. Később már a meleg vizet hiányolták. Eldugaszolták a WC-k, a lefolyók. Át kellene futatni a csöveket – legyint hozzá lemondóan. Egyedül vagyok, mit tehetek? – kérdezi.

Hallgatagon hagyjuk el Fehérgyarmatot, az építőtábor. Falvak épülnek itt újjá, a szinte lehetetlen kérdésekre is azt mondják: lehet, megpróbáljuk – s egy huszonegynéhány éves egyetemi KISZ-titkár tehetetlenül áll. Nem sok fantázia kellene, több akarás hozzá, hogy táborra szerveződjön ez a 200 diák, s külföldi diáktársaik is kellemesebb emlékekkel utazzanak haza.

Egyetlen dolgot azonban ők sem, mi sem tudnánk elintézni: hogy legyen munka. Mert hiába indul el 6 órakor az első műszak a pályaudvarra, 7-kor kapják meg az eligazítást, és 8 órakor gyakran már nincs mit csinálniuk. Az egyvágányú vasúton építőanyagot megrakottan érkező kocsikat 10–12 fős brigádok egy óra alatt kirakják. Az építkezéshez nem engedik őket, így aztán hamarabb előkerülnek a városi élet igényei, s a feleslegesen sok szabad idő elveszi a segíteni akarás, az építési vágyás lendületét.

A másik, a csengeri építőtáborban még bízunk. A Csenger felé vivő út mentén néhány száz méteren át eltűnik az életre biztató sürgés, a rakodó teherautók látványa. – Néptelen vidék. Itt nem építenek újjá egyetlen lakást sem. Elfelejtett ablakkeretek fekszenek rá az oldalra dől házmaradványokra. Még búcsúzni, megmaradt értékeiket kutatni sem jár ide senki.

Csengeren kevésbé látszik a megrázkódtatás. Jászfalusi Kálmánt, a Gödöllői Agrártu-

a legközelebbi emberlaktá rész 30 kilométerre volt. Csengeren pedig ne legyenek igényei az embernek. Keresünk annyit, hogy a napi 30 forintos ellátás lefizetése után némi költőpénzünk is maradjon. Van presszó, a vendéglőben eszünk, elég jó a kaja.

A kolosz is tűrhető, melő után lehet zuhanyozni. Néha még meleg víz is van. A melőhoz amolyan alkalmi brigádokat alakítottunk, baráti alapon, 4–8 fővel.

A mi csoportunk kisegítőféle, hol ide, hol oda küldenek. Két műszakban dolgozunk, a pályaudvaron most is rakodnak a srácok, estig, amíg van mit. Az igazság az, hogy meg kell szoknunk a melőt. Én például életemben nem lapátoltam sódert. Tudom, nem beszélék valami lelkesen. Küldtek, hát jöttem. Pedig jönnének elegenden, akiket a szívük hozna.

Érteni, nem magyarázni jöttem ide. Kerékpáron a vonat től poros srácok jönnek velünk szemben. Nem küldte őket senki.

A főtérről egymás után indulnak a Volgák. Esteledik. Főlia-borította kunyhók tetejére rajzolódik a petróleumlámpa fénykőre, sátorlapokra árnyékok rajzolódnak, fakalyibák ajtajában égő gyertyákat állítanak, de már vilány ég néhány vakolatlan új házban. Az utcák üresek, csak a kocsmában isznak csendesen az emberek. „Eddig ért a víz” – mutatják felmárt tenyerükkel a derekukat. Teherautók jönnek velünk szemben, szélvédőjükön fehér cécula: Újjáépítés.

Kékesi Katalin

Mini-maxi-háború

Most már hamarosan el fog dőlni, vajon melyik az igazabb? A szépen lesült, barna combok, vagy a kivillanó boka? Pár hete jügoszláv fiúk panaszokdát nekem: náluk már minden lány maxiban jár. Micsoda felüdülés Magyarországra jönni!

Számomra is nagyon izgalmas ez az egész. Mert honnan vegyek én összel annyi pénzt, hogy maxiruhát, maxiszoknyát és maxikabátot csináltassak?

Persze a maxinak is megvannak a maga előnyei. Például eltakarja a kevésbé szép lábakat. Csak sejteti a nők alakját deréktól lefelé, ami talán ingerlőbb is, mintha megmutatná. A meztelenség magában egyszerű. Az öltözködés és raffinált. Ha nem viselnének ruhát, nem lenne sztriptiz. És akkor a vetkőző művésznők más foglalkozás után nézhetnének. Nyilván csak a töredékét keresnék a mai jövedelmüknek.

És mi lenne a divatdiktátorral, ha nem találna ki 3–4 évenként új irányzatot? Nem

volna maximális az évi bevétel.

Hallom, Londonban utcai harcok folynak a mini és a maxi hívei között. Valamelyik arab országban egy buzgó rendfőnök bemázoltatta az utcán a miniruhás lányok lábát. A belügyminiszter tiltakozott: az ő lányának a térdét is zöldre festették.

Szóval komoly a dolog. Madách is ír a tragédiában a háborúról, ami egy i betű miatt folyt. Aztán itt volt nemrég a dél-amerikai futball-háború. Most aztán háború van a női szoknya miatt is. Nem kell félreérteni. Nem a hagyományos háborúra gondolok, amely a szoknyák körül folyik. Most kizárólag a szoknya hossza miatt harcolnak.

Azért ne higgye senki, hogy a mini-maxi probléma újkeletű.

ITT VANNAK PELDÁUL A KIS EMBEREK és a nagy emberek. Galilei nagy ember volt, a sok kicsimber mégis arra kényszerítette, hogy

vonja vissza korszakalkotó felfedezését.

Aztán néha azért lesz egy ember nagy, mert kicsi.

Napoleonról írják, ifjúkorában ügyetlenül mozgott a szalonokban, nemigen volt sikere a nőknél. Neki bizonyítania kellett. Ha 180 cm magasra nő, talán nem is lesz olyan ambiciózus.

A nagy háborútól mindenki fél. A nagyhatalmak is. Igyekeznek elkerülni. Csak a dél-amerikaiak nem félnek. Ők azt mondják, hogy náluk hente annyi ember hal éhen, amennyit egy atombomba elpusztítana.

De a kisebb háborúk, amelyekben csupán néhány száz, ezer vagy tízezer ember esik el, úgy látszik ma még elkerülhetetlenek. Hol itt, hol ott robbannak ki a miniháborúk. Az embernek az az érzése, hogy egyeseknek maximális érdeke fűződik hozzá. Ezeknek a kis háborúknak a fő jellemzője: akik irányítják az eseményeket, lehetőleg minél nagyobb távolságról teszik ezt.

Ha az életet végig gondoljuk: a kisgyermek mindent hatalmasnak lát maga körül.

A kamasz csak világméretben gondolkodik, a mindenséget akarja meghódítani. Nyúgnek érzi az egész társadalmat, amely a „korlátlan szabadságot” keretek közé szorítja. Egyszóval szeretné a földet kiforgatni a sarkaiból. Később aztán örül, ha a föld valamelyik sarka befogadja. Mert a „nagy álmok” után jönnek a hétköznapi apróbb próbái. Ja kérem, más az alma mater és más az alma kégli. Milyen boldog azután, ha egy garzonlakáshoz jut.

AZ ÖREGEK MÁR ANNAK IS ÖRÜLNEK, ha egy padon üldögélve a naplementét nézhetik.

Minél tovább él az ember, annál kisebbre zsugorodik körülötte a világ.

Tudjuk, persze, hogy tulajdonképpen apró örömök teszik széppé az életet. Mindjárt gondoskodom a magaméról is. Felteszem a lemezt és meghallgatom az Örömdát. Azaz csak hallgatnám. A másik szobában kiabálás, sziréna, velőt rázó női sikoltások: krimi megy a TV-ben.

Mire jó ez a sok kis krimi? Miért rajonganak értük? Kitűnő gyógyszer a felborzolt idegeknek. Eltereli az ember figyelmét a nagy krimikről.

En is megnézem a hátralevő részt. Mindössze öt perc. A gyilkos megvan, a detektív boldogan öleli magához menyasszonyát. A lány maxiszoknyát visel.

A TV-híradóból pedig megtudom, hogy Irország miniruhás képviselőnőjét mindenféle mentelmi jog ellenére letartóztatták. Nem a szoknyája miatt.

Erdész Gabriella

A semleges... (Foto: Keleti — MTI)

Hallgatónk Vásárosnaményban és Csengeren dolgoztak. Naponta 2 műszakban 30–35 vagont irtettek ki. Ebéd-szünetben eső és nap elől — jölesett a vagon alatt pihenni. Foto: Kálmán Dezső

Túl a Csunán faragnak az ácsok

Hogy az óriási élményanyagot fel tudjam idézni először gyorsan összegzem. Tizenkilenc Közgázós egyetemista építőtáborban dolgozott július 10-től négy hetet egy jelentéktelen kis folyó, a Csuná és a Tajset-Bratszk között húzóó vasútvonal találkozásánál, majd két hét üdülés következett és hallgatónk megjárták Bratszkot, szárnyashajóztak végig az Angarán, fürödtek a Bajkál tóban, megnézték Irkutszk nevezetességeit, majd két nap moszkvai tartózkodás után augusztus 20-án hazajöttek.

Az elutazás a szokásos. Jól ismert kép a tv-ből. Ferihegy, TU-104, guruló lépcső, mosolygó arcok, magasbalendülő kezek, integető kiállóségektől megszokott, rutinos mozgással lépkedett fel a gépre Tarsci Gyuzsi kommandir csoportja.

Moszkva után Omszkban szálltunk le, majd Budapesthez képest hét óra időeltéréssel délelőtt 10 órakor (pesi idő hajnal 3 óra) érkezünk hétezer kilométeres repülőutunk végállomásához, Irkutszkba. A repülés összesen nyolc óra volt. Táborunk innen már „csak” 680 kilométer, azaz egy teljes napi vonatkozás volt.

Irkutszkban a legszebb étteremben fogyasztottuk, azaz éppen, hogy nem fogyasztottuk el első szibériai ebédünket. Pörkölt volt köleskása körítéssel. Az ezt követő hetekben a kása, mint körítés, mint önálló fogás, mint édesség és mint savanyúság nap-mint nap kásásította kis csoportunk szájaizét.

A táborról nagyon vegyes elképzeléseink voltak. A valóság mindenki számára igen kellemes csalódás volt: hazai építőtáborban ilyen kényelmes elhelyezés, ilyen kedves fogadtatás, ilyen szép és kellemes környezet ritkán van. Egy fenyőerdő közepén (melynek szélét talán a Ural és a Csendes-óceán lehetnek) a folyóparton volt táborunk. Fordevind: a tábor neve. Tengerezés vezényszó: teljes gőzrel előre. Körben sátrak: „Erdei barátok”, orvosi sátor (előtte útjelző tábla: négy lépés a halál...) azután a lányok sátra „Jaroslávna”, majd a „Vidám fiúk”, „Anarchisták” és a „Stáb” felirat: Primus inter pares. (Első az egyenlők között.) A konyha „Traktir” zárta a kört otthonos freskóival. Középen egy szovjet és egy magyar zászló lengett.

Házakat építettünk brigádonként egyet, két családnak két-két szobával, ver-

remmel, padlással, verandával, betonlapra fenyőgerendákból. Az első sor gerendára állítottuk az ajtót, a hetedikre az ablakokat, s a nyolcadik héten a tizenhetedik gerendáig a tetőt. Acsoltunk baltával (balta=topor, ha kevés volt a balta, toporoghattunk). Fűrészeltünk, gyalultunk, fűrűztünk, deszkát cipeltünk, gerendát, cementet, fűrészport, homokot. Erdékes felfedezés volt, hogy fogalmunk sincs, mit jelent magyarul a noszilka, pedig épp eleget güröcsöltünk ezzel (az egyébként ötödik brigádnál szépségversenygyőztes) számmal.

Munkán kívül igen változatos volt a programunk. Elsősorban az jelentett nagy élményt, hogy megismerhettünk egy nagyon szép és jellegzetes orosz falut, fejkendős néniivel, szakállas bácsijaival, marszatos kisgyermekével. Vágtunk disznót (Muci Barna volt a hölér), jártunk gőzfürdőbe, ami olyan volt, mint a finn szauna, kirándultunk autóbusszal. A falu kávéházában ünnepélyesen fogadtak bennünket a helyi komszomolisták. A találkozón ettünk, ittunk (erre az alkalomra feloldották a szesztilalmat), énekelünk, táncoltunk, és nagyon szoros barátságot kötöttünk Szasznovuje Rodnyiki komszomolistáival. Ebben a faluban mi voltunk az első külföldi vendégek. A helyi újság fél oldalon méltatta találkozónk jelentőségét, szinte szóról szóra közölve rövid beszédeinket. Két látogatást is tettünk a tülso parton levő pionirtáborba, a gyerekek mind a kétszer alig akartak elengedni minket, elárasztottak kérdéseikkel (mekkora Magyarországot, hányan jöttetek, van-e nálatok mozi, szünyogok, fenyőfa, folyók stb.); rengeteg felvényt cseréltünk, végül mindannyiunkat tiszteletbeli úttörővé avattak.

Vetélkedőkön is részt vettünk. Ügyességi vetélkedőn biztos utolsó helyet, röplabdában harmadik helyezést értünk el, a faliújságok verse-

nyében pedig a „KÖZGÁZ-DASZ KELET-SZIBÉRIAI KÜLÖNKIADÁSA” első helyet szerezte.

Nehéz volt elválni négy hét után, szovjet barátainktól. Igazi könnytáldkozó volt az utolsó táború. Elhalmoztak ajándékokkal, kaptunk gitárt, tangóharmonikát, szamovárt, kitömött tajgai nyulat, mókust, szibériai ásványgyűjteményt és sok-sok apró ajándékot.

A két hét üdülés, igazi turistacsemege volt. Az üdülés talán nem is találó kifejezés, hiszen minden este holtfáradtan buktunk az ágyba. Bratszkban láttuk a világ legnagyobb vízierőművét, egy grandiózus fajfeldolgozó vegyi kombinátot, sok egyebet, s még egy igazi medvét is (igaz csak rácsok mögött). Kilenc órát röpitett a szárnyashajó a Bratszki tengeren föl Irkutszkig, körben a tajga leírhatatlan szépsége. Másnap a Bajkál

tóra érkezünk, a távoli valószínűtlenül két: heggek között a kristálytisza víz mellett egy mesészerű kis öbölben volt szállásunk. Megmásztuk az összes, környező sziklát, gyűjtöttünk tobozt, sőt, még egy halat is hoztunk haza. Irkutszkban még egy gyors városnézés következett, voltunk egy óriási alumínium üzemben is, majd egy utolsó bankett után, Moszkvába repültünk. A Mauzóleum, a Kreml, a belváros, a Puskin, a Tretjakov Múzeum, Zagorszk meglepetése után — már nagyon vágytunk haza. Ekkor jöttünk rá, hogy elveszett az útlevelelünk. Az, hogy még mindig nem Moszkvában csücsülünk, Tarsci Gyuzsi és a magyar követség villámgyors akciójának köszönhető.

Utunk emlékét nemcsak hosszúra nőtt szakállunk őrzi.

HALÁSZ GÉZA

— Nekem mesélhet, én szociálpolitikából is felvételttem...

Mérleg helyett — a szakkollégiumról

Fél éve alakultunk. Azt a célt tűztük magunk elé, hogy egyesítve a kutató igényeket a jó közösségre törekvéssel, együtt és egymást segítve tudjunk elmélyedni a tudományban. E néhány hónap alatt megjelentek azok a legelső csírák, melyeket jogosan tekinthetünk biztató kezdő lépéseknek. E bizakodás ellenére sem szűrhetünk le még általános tanulságokat. Mégis, ez a néhány sor talán megfelelően mutatja, mit tettünk, mit akarunk tenni, s milyen emberekkel. Tudjuk, hogy legalább 2 évig kell csiszolgtatnunk a Szakkollégiumot, hogy legalább alapjai és fő oszlopai álljanak. Nagyrészt új amit csinálunk. Nem a tevékenységet, hanem az azt környező társadalmi természetet illetően. Gyakorlatlanságunkat nem enyhítik a NÉKOSZ és Györfy-kollégium tapasztalatai. Ezek a szigorú tények. A kezdés.

Az első sorokban leírt célok tükrében, hogyan festenek eddigi eredményeink?

A szakkollégium tagjai, akiknek az átlagost meghaladó követelményeket kell kielégíteniük, eddig az első két év folyamán hallgatói közül kerültek ki. Huszonöt fővel indul-

tunk félévkor, ezek átlaga akkor 3.82 volt, (a most felvett, első évet végzett hallgatók év végi átlaga 3.88). A tanév végére az alapító tagok 4.00-re javítottak, még ennél is többet mutat azonban a fél-évi és évvégi megoszlásuk rendűség szerint:

Átlag	I. félév	II. félév
kitűnő	—	1
jeles	2	3
jó	15	16
közepes	8	5
	25	25

A kezdő (most harmadéves) társaság végzésig a tagság kiterjed az összes évfolyamokra, és száma majd meghaladja a 100-at.

Legközelebb a tanév végén tartunk felvételt, elsősorban a mostani I. évesek számára, de jelentkezhetnek magasabb évfolyamról is.

A kollégium két csoportból tevődik össze: bentlakókból és budapestiekéből. Ez természetesen csupán lakóhely szerinti megkülönböztetés, tevékenységük azonos mederben, együtt folyik. A frissen felvettek témát választanak, azt maguk alkotja munkacsoportokban (általuk felkért tanárok irányításával) művelik. A feldolgozott anyagrészeket és előbukkanó problémákat közösen és rendszeresen, de a kijelölt időpontok között is gyakorta megvitadjuk. Eddigi eredményeink között kiemelkedő és eddig talán a legfontosabb az, amit aligha lehet programokkal érzékelni: a kollégium szelleme. A kirándulások, megbeszélés és adódott alkalmak, a közös munka egybeforrasztotta a közösséget. Ma már nem lehet vitatéma közöttünk a közösség prioritása. Ez a jó szellem, amely egyként terjed ki a rendszeres munka és pihenés idejére is, már az egyik legdöntőbb pillér. Ennek megfelelő az embertípus is, mely szintén általánosan elfogadott közöttünk.

A nemcsak nemzetgazdász, hanem politikai gazdaság, a nem egyszerűen jó tanuló és okos ember, hanem magát az egész egyéniségével mérő, bátor, politikai, gerinces és tudó: íme, ilyen „egyszerűk” az ismertetőjegyek!

A sokrétű egyéniséget kimunkálni elengedhetetlen feladat,

nem technokratának készülnünk! Ezért a tevékenységünket igyekszünk minél szélesebben kiterjeszteni a tudományok, művészetek és sport elérhető területeire is. Jövő évi programunk is erről tanúskodik.

Világos azonban az is, hogy mindezt csakis szigorú belső fegyelemmel érhetjük el. A kitartó törekvés meddő az okos, fegyelműzt gondolkodás, az élet nélkül. Ebből a szempontból jóval hátrább állunk, mint szeretnénk. A fegyelmet persze nem a maga iskolás formájában gondoljuk. Mi tehát az a szint, az az állapot, melyet el akarunk érni? József Attila írja: „Az én vezérem bensőmből vezérel”. Csakis erről lehet szó.

Magunknak és az utánunk jövőeknek is vállalni kell a kockázatot. Fontos az az erkölcsi-anyagi segítség amit az egyetemről kapunk, de nem teremt meg a Szakkollégium szellemét, az azt továbbvívó szakkollégista típust. Vállalunk kell tehát éppúgy a kudarc lehetőségét, mint azokat az embereket, akik kollégiumunkat már születése előtt eltemették.

Kísérlet minden megmozdulásunk. Ki tudta, vajon mekkora előképzést kívánunk a Fekete Gyula, Berend T. Iván Andorka Rudolf részvételével rendezett közös beszélgetések. Kövessünk valamilyen rendszert, vagy ingadozzanak a témák olyan szélsőségek között, mint a magyarság sorsa és a demográfia tudománya? Ezt a jövő dönti el. Addig is szervezünk szeptembertől néhány specifikusabb sorozatot, amelyek mellett a „csapongó” bevezető beszélgetések is tovább folynak majd.

Minden, a szakkollégisták közös ügyét illető kérdésben a közgyűlés dönt. E szabályzatú mondat mögött óriási fel-

adat húzódik. Az eddig demokratikus hagyományok alapján nyugodtan állíthatjuk, hogy tövises út lesz a gyakorlat. Jónéhányan állítják, hogy nem lehet a döntési jogokat szélesíteni, hiszen hiányzik a kellő ismeret. Mi a kérdést így tesszük fel: mi az, amitől megszerzik a tapasztalatot? Világos tehát, hogy vállalnunk kell a kezdeti és folytatódó botladozásokat. Az ügy és a döntés nem önmagáért van.

A felelősség felmerhetetlen emberformáló és pedagógiai ereje pedig segíti dolgunkat. A diákbizottság fontos operatív szerv, de csak a közös elhatározások a közgyűlés és közzéte levő távolság minimális, bármikor beérhető.

Eddig sem volt kevés, ezután még több lesz a közös esti program: színház, koncert, vagy éppen együtt éneklés, merthogy „törvénybe iktattuk” a népdalkincs megszerzését is. Ennél „törvényesebb” törvény a nyelvtanulás. Segítésére most szervezzük meg az otthoni kicsiny laborunkat. Ez természetesen nem pótolja a rendszeres nyelvórákat. Többnapos kirándulásainkat folytatjuk.

Jó kapcsolatunk van az iparművészeti kollégistákkal, akik már eddig is nagy segítséget nyújtottak beszerzendő új berendezésünk elhelyezési terveihez. Közös kirándulást is szervezünk ősszel, ahol Esztergomot, vagy Szentendrét mutatják be értő szemmel.

Mindezekhez nem számítottam azokat a programokat, amelyek kisebb csoportokban állandóan folynak. A koleszban reggeltől estig megfelelően gyors ritmus uralkodik, egymást váltják a könyvek és gyerekek. Mindez igaz a hét bármely napján, felkeléstől lefelé, a tanulás szünetel-

ben, mindig. Gyakran járnak vitáinkra nem-szakkollégisták, ami jól megfelel a Szakkollégium „szabad város” gondolatunknak.

Tagjainkat ott találjuk a legkülönbözőbb fórumokon, a KISZ-alapszervekben és vezetőségekben éppúgy, mint a TDK-n, vagy a külföldi kapcsolatoknál.

A megalakulásunkkor tartott „Fogadás” költségeit vasárnapi munkával magunk teremtettük elő, s a jövőben is szándékunkban áll néhány ízben dolgozni a közös költségek fedezésének megteremtéséért.

Később szakkollégista folyóiratot is akarunk teremteni, ahol az állandóan készülő művek néhány elgondolkodtató, tartalmas részletét olvashatnánk összegyűjtve, időszakonként.

A Szakkollégium józan öszszeforrottsága hűen mutatja nyáreleji harkányi táborunk. Hevesen és okosan támadták egymást a gyerekek a mulasztásokért, dicsérték a végzett munkáért. Tanulságos volt hallgatni az önkritikus légkör kialakulását, a magamentő védekezés teljes elmaradását. A két és fél napig tartó igen részletes értékelés közben kiviláglott az is, hogy kollégistáink kellő felelősséggel viseltetnek szervezettük iránt. A közös érdek, a tartalmas tevékenység megvalósítása alapvetően meghatározta az ötleteket, felszólalásokat. Senki sem tagadta, hogy az előadások, beszélgetések lefolyását, hasonlóképpen egyéni kutatásokat zavarja a tájékozatlanság és gyakorlatlanság. Most, félév után, minden nehézségünk és botlásunk ellenére nyugodtan állíthatjuk: a közösség összeforrt és jó szellemmel várja az újakat.

Tömpé István
III. évfolyam, tanár „A”

Bika és bor, nomeg a traktor

Jó néhány közzgazdász hallgató dolgozik a 67. Országos Mezőgazdasági Elméleti Kiváló és Vásáron a Lóverseny térenél, mindazok, akik megéreztek a pénzzságot. Így találkozunk informátorokkal és büfézárókkal. A lapzártá előtti napon zuhogott az eső, így volt idő egy villáminterjúra Tóth Katalinnal, aki egy Informátor feliratú fülkében ült és olvasott. Első kérdésünk:

— Mennyit keresel?
— 1600.— Ft-ot.

Ekkor jött oda egy fejkendős néni és megkérdezte: „Van itt valahol kifli, vagy zömlé?” Kati rutinosan válaszolt: „Egyenesen, aztán balra”.

Ilyen helyen mindig történik valami. Ezért mi is „sztorik” iránt érdeklődtünk.

Egy néni tömör kérdése: „Cseh traktor”? Kati erre szakszerűen elmagyarázza, hol a cseh pavilon. Mindezek után a néni közli, hogy ők már voltak ott az „apjukkal” és az egyik traktort meg akarják venni. Lenne szíves az árát megmondani...

Egy bácsi kérdezi: „Hol van egy borozó, kedves?” Az utbaigazítás után másfél óra múlva visszatér egy felpohár borral a kezében, és bizonytalanul mondja:

— Szürke is vagyok meg barát is, ezért hozom önnek ezt a szürkebarátot. Mert olyan szépen úbaigazított...

Körülbelül huszan követték. Akik mind azt lesték, kinek viszi a bort az öreg.

Más. A hangosbemondó idétlen hirdetései közé tartozik: „Szórakozzon az állatkertben és a Pálmaházban.” Ezért aztán sokan kérdezik, hol a Pálmaház. A válasz: a Városligetben.

Kívétel nélkül mindig rákérdeznak: a kiállítás melyik részén?...

E sorok írója is Bajka Gábor a stadionban árulunk sört és szendvicset, ahol szarvasmarha-, és lovasbemutatókat tartanak. Elmondhatjuk, nem rossz üzlet. Persze csak jó időben. Az asztalunk véletlenül annál a bejáratnál van, ahol a díjnyertes bikákat és tehenekeket be-, és kiviszik. Ez jó, hisz itt mindig nagy a tolongás. Ahol pedig tolongás van ott a sör is fogy. Egyszer aztán meglégnék lett, mert az egyik elsődíjas bika hátsófelére egy parasztbácsi rávágott a következő szavak kíséretében: „Ne, te ne, kellenél te az én Borisznak”. Ezt az első díjas úgy akceptálta, hogy felborította a szendvicset asztalt, mire mi többekkel együtt már a tribünön lógtunk. Utána egy ideig nem fogyott a szendvics. (A sör annál inkább.) Később az alábbi is eladtuk — portalanítva...

Most egyelőre itt ülök a szerkesztőségben, s várom, hogy kisússzon a napocska...

Egerszegi Csaba

Gőzgáz Gerzson jelenti

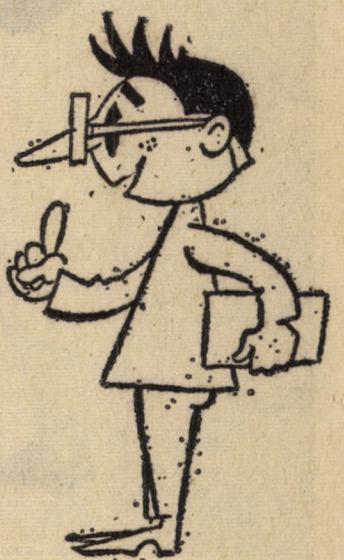
No, adjon isten! Mindenki. Ha már ilyen szépen összejöttünk. Örömmel állapítom meg, hogy az egyetem az idén sem dült össze, úgyhogy a szokásos ultipartit ezután sem kell a Bölcsész karon tartani.

A tájékoztatóból az is kiderült, hogy a vizsgaidőszakot még mindig a Jézuska hozza és így karácsonykor megint csak lesz mivel foglalkozni.

De ne nézzük ennyire előre, egyelőre még csak a tanévet nyitják meg. Már annak, aki ott lesz az évnnyitón.

Mindent egybevetve még mindig megvagyok, címem, a régi, III. 381.

Viszlát, a következő számban.

Hangulat, tervek, remények Felvételi '70

Foto: Vörös Tibor

Kint forró nyári meleg. Az egyetemre menet úgy érzem, hogy szinte rám ég — a felvételiző tiszteletére felvett zakó. Különösen jó érzés fog el, amikor belépek az egyetem épületébe. Először meglepődöm, aztán nyugodtan konstatalok, hogy nem holmi fals lelkület uralomra jutásáról van szó bennem.

Itt jó hűvös van és végül is nem én felvételizem, sőt nem is vizsgázni jövök. Csúszópán izgulni. Izgulni a nyomunkba lépőkért, a felvételizőkért. És figyelni a hangulatot, a folyosókon és a termekben.

★

Az aula teljesen üres. Így kedvemre megszemlélhetem azt a csokor hervadó rózsát, amit valaki a Marx szobor kezébe tett. És kedvemre meditatálhatok; vajon egy sikeres vizsgázó, egy felvétele biztos tudatában ringó leendő kolléga, vagy netán valaki csak úgy tette oda...

★

A második emeleten kinyílik egy ajtó, s egy lobogó hosszúhajú lány „pattan” ki rajta. Heves mozdulataiból, ragyogó arcáról a körülállók azt olvashatják le, hogy — jól ment, legalábbis érzése szerint. Néhány szót vált a sorra kerülőkkel, majd táskáját felkapva lefelé indul. Nyomába szegődöm. Ahonnan kijött, abban a teremben az estisek felvételiznek. Kicsit csodálkozom, alig egy éve érettségizhetett; vajon miért megy

valaki ilyen fiatalon estire? Beszélgetésünket is ezzel kezdjük.

Gyöngyi Erzsébet azonnal kész a válaszal, sőt egy szabatos kiselőadást ad egyfajta életszemléletéről.

— Egy éve érettségiztem. A gimiben általában jó tanuló voltam. Akkor nem jelentkezhettem sehova, dolgozni akartam. Tudod én önálló életre töreksem. Tartom magam olyan felnőttnek, hogy saját elképzeléseim legyenek. Viszont ezeket alá is kell támasztani. Ha az ember az utolsó fillért is a szüleitől kéri, s esetleg egy-egy új holmin vita van, könnyen lerombolódhat az önállóságra való törekvésem. Egyébként még nem lennék ráutalva arra, hogy dolgozzak. Szüleim jól keresnek, és igazán jóban is vagyunk. Azért jelentkeztem eleve estire, mert nem szeretném abbahagyni a munkát. Szeretek dolgozni és — függetlenségi létemnek ez-egyik biztosítéka.

— Bízom abban, hogy fogom bírni. Egyébként azt elhatároztam, hogy nem tanulom agyon magam. Úgy értem ezt, hogy nem a kalkulációkért fogok hajtani. Az első év tantárgyai nagyon érdekelnek. Utána még nem tudom mi lesz, de iparra szeretnék jelentkezni.

Közben mindenféléről beszélgetünk. Kiderül, hogy szeret olvasni, szereti a társaságot és érdeklí az újságírás is. Meglepően jól

ismeri az egyetem oktatói strukturáját —, s ami felvételizőknél sajnos ritka — tisztában van azzal, hogy miket fognak itt tanulni.

Egészen a Metróig beszélgettünk. Mielőtt felszállt volna még megkérdeztem: úgy általában mit vársz az egyetemről ha felvesznek?

A becsukódó ajtóból szólt vissza: — Általános tudásbeli, s minden szempontból színvonalemelkedést magamtól. Viszlát! — Reméljük.

★

A sorra kerülésre várók kisebb-nagyobb csoportokban beszélgetnek. Sokan izgulnak, idegesen kérdezik a felszabadultabban kifelé jövőket. De vannak akik játszanak. Barkochbával szórakoztatják egymást.

László Pál a falon lévő hirdetőtáblákat nézi. Nem tudom látta-e valahol, vagy hallotta, hogy volt olyan matek kollokvium, ahol 75-ből 70-et kirúgtak. (?) Most kezd csak izgulni az írásbelije miatt. Két példáját áthúzta, pedig valószínűleg jók voltak. Hiába, ezt teszi a kapkodás, no meg ha a kivívók zavarják a még dolgozókat.

64-ben érettségizett, aztán elektroműszerész lett.

— Mi készített arra, hogy Közgázra jelentkeztesz?

— Csodálkozni fogsz, de én a katonaságnál határoztam el, hogy ide jövök. Sok vetélkedőn vettem részt, sokat kellett pg-vel, filóval foglalkozni ezekre készülve. Ott jöttem rá, hogy ehhez nekem nagy kedvem lenne.

— Sokat készültél?

— Rendszeresen jártam előkészítőre. Mindennap tanultam. Bizony, emiatt hagytam abba a vitorlázást is. Bízom benne, hogy bekerülök, bár be kell vallanom nem valami jól sikerült az egyik írásbelim, az ilyen gondolkodtató jellegű feladatok hasznosabbak. — Nagyon szeretnék bekerülni. Az egyetemről a szocialista értelmiségi réteg, valamiféle erős értelmiségi bázis képzését várom.

— Ha nem sikerül, hát újra kezdem.

★

Egyedül üldögél gondolataiba merülve a második emeleti folyosó végén. Egyik társára vár. Tanári „D” szakra készül. Mint mondja, általában pesszimista, s a medve bőrére előre még csak nem is kortyol. Így az írásbelijéről se mond semmit. Aztán mégiscsak felderül az arca, amikor a pályalkalmassági tesztől beszélgetve egyezik a véleményünk.

— Ez az egész nehezebb volt, mint az érettségi. Buta az aki ott izgul. Ide igazán készülni kellett. Amikor a nevét kérdezem, kissé megütözköve mondja.

— Node én még csak holnap szóbelizem. Addig semmit. Már mondtam: pesszimista vagyok, soha sem lehet tudni miből mi stül ki.

— Azt, ha nem esik nehezedre, név nélkül is elmondhatod, hogy miért jöttél ide, mit vársz az egyetemről?

— Nincs értelme elmondani. Mindenki vár valamit. Azért jön ide...

★

Varjú László iskolájában, a Fényes Elek Közgazdasági Technikumban iskola KISZ-titkár volt. Szívesen beszél eddigi „pályafutásáról”, terveiről. Már itt is sok ismerőse van.

Ide-oda járkal a csoportok között, nagy biztosságérzettel.

Ilyen is van. Sőt, kell, hogy legyen.

★

Tóth Mária pécsi lakos. A kihelyezett tagozatra jelentkezett. Bár a gimiben jó tanuló volt, nem igen gondolt továbbtanulásra. Ha nincs ez a „helybeli” lehetőség, talán nem is próbálkozik. Ezt persze csak külön nekem, a nagymamája háta mögött mondja. Mert felvételijére elkísérte nagymamája, a 60 éves felül Kati néni. Az öreg néni valóságos szívfolt, valamiféle biztos sziget a hőmpölygő, izgó-mozgó, várakozó fiatalok áradatában; ahogy mosolygó arccal maga elé nézve, dél-dunántúli népviseletben üldögél a folyosón.

— Bizony kedvesem, messze kell jönni a gyerekeknek, ha tanúni akar.

— Aztán tetszik-e izgulni Kati néni?

Úgy látszik félreértette a kérdést, mert így válaszolt:

— A nagymama nem tud ebben segíteni. A nagymama nem ért ezekhez. A nagymama csak dolgozni tud. Kapálni, azt nagyon jól. De azért ugye bízunk a sikerben...

Közben kijön egy barátó. Szavunkba vágva a sin2x levezetését kezdi magyarázni társainak. A szemközti ajtóról is áthallatszik egy hang: „Igazán rendesek voltak. Azt mondták, többet olvassak újságot...”

Kavarog az élet. Kapálás, népviselet, sin2x, újság, fülledő levegő, izgalom.

★

A tizedes elvtárs a lábatlani műszakitól jött. Egy Obádovicsot szorongat a kezében. A matekból ebből készült. A pg-t a Bányaféle könyvből tanulta. Izgul, erősen izgul — bár rá már csak elbeszélgetés vár. Felsőfokú technikumot végzett, nem kell felvételiznie.

— Még 171 napom van. 21 nap és vághatom a „canti”. Ez persze könnyebb matek, ami itt lesz. Már ami a kiszámolást illeti...

★

Az apácaiak itt is összetartók. A csapatból akik megnyerték a Közgáz által rendezett politikai vetélkedő városkupáját, ketten felvételiztek hozzánk az idén. **Keleti Miklós** és **Vértes András** alsóbb éves társaik is elkísérték erre az újabb, talán nagyobb erőbedobást igénylő „vetélkedőre”.

— Arra is felkészültünk alaposan. S most itt sem szeretnénk szegyént vallani — mondja.

★

Nehéz és felelősségteljes a bizottságok munkája. Szinte személyes ismerősként fogadják a belépő jelöltet. Az írásbeli eredménye már sok mindent eldöntött, viszont sokat segíthet még az a néhány mondatos elbeszélgetés is. Persze a nullás dolgozatosoknak — bizony nekik még egyszer alaposan fel kell készülni, ha újra akarnak próbálkozni.

— Maga ugye, falusi fiú? Mondja, mit szól az édesapja ehhez a hosszú hajhoz?

— A jellemzésében ezt is olvastuk: minden idejét a KISZ-munkára fordította. Mondja, hogy tudhatott akkor így felkészülni?

— Gimnáziumban ért, és mégis pg-ből felvételizett. Látja, ezt kár volt. Hogy is gondolhatta, hogy egy hónap alatt meg tud tanulni négy évnyi anyagot. Így persze nem jutott idő pont arra...

Ilyen és hasonló kérdések is tanúsíthatják a szakkérdések sorát.

Fő a jó hangulat, és az, hogy a belépő ne érezze magát idegenül, rázúduló kérdésektől elnyomva magát.

...és ne érezzék idegenül magukat azok, akiknek sikerült bekerülniük...

KONCZ GÁBOR

DE AZONBAN Hepe-hupa

1. A SZÉLHÁMOS

Hasznos lenne, ha az egyetemünkön felvételiző csinos lányok a jövőben tartózkodnának mindenféle gyanus nevű vizsgától. Sose lehet tudni. Itt nálunk annyi a járókelő, hogy bárki beülhet egy tanterembe és vizsgáztathat, pl. Szociálhalmazelmélet és erotika c. tantárgyból. És még nálunk vannak teremgondok?!

2. A KÍSÉRET

Persze, mindenen lehet segíteni. Itt van többek között a díszkíséret. A felvételire kit ez, kit az kísér el. Szóba jöhet a papa, mama, testvér, nagybácsi, nagynéni, unokatestvér, házmester, udvarló, gyerek, jó képű, vagy jó alakú ismerős, kutya, macska, szőrpamacs, teniszlabda. Állítólag van olyan is, akit felváltva kísérik, hol az, hol amaz, egészen addig, amíg a sor végére nem ér.

3. A FÖLÉNY

Mármint számbeli. Kérem, itt annyi a nő, hogy, hogy...

nem is tudom, mit mondjak. Már előre féltjük a jól fészült fiatalembereket. Nem elég szegényeknek a nagy mennyiségű tananyag?!

4. A MESTERSÉGES ÉGITEST

Régi gondolat. A nagy államok sikerrel alkalmazzák a gyakorlatban. Egyetemünknek is meg kellene próbálnia! Veszünk például egyheti órarendet, beletesszük egy több tonnás tartályba, és hess, kilójjuk, mondjuk a Marsra. Ha van élet ott, akkor sebesen visszahívjuk.

5. A KÉM

Öseimtől ellesett fondorlatok segítségével sikerült észrevétlenül behatolnom egy gölya agyába. Micsoda rémségek vannak ott! Egy bajszos tanár, folyosók, mint megannyi útvesztő, táblák, végül a féltve őrzött terv: majd tanulok...! Hát ez az, amit felderítettem.

tormal

VONAT

Veszprém. 2.10-kor indul a pesti személy. Fél három. Még mindig Veszprém. Kérdés a kalauzhoz:

— Menetrend?

— Ugyan, kérem...!?

Aztán tíz perc múlva előre szól a masiniszta:

— No, húzd meg Zsiga, aztán hadd menjünk!

És elindult a pesti személy.

MEGINT VONAT

Tokaj-expressz, két kocsi, két mozdony, két ég, piros ülések. Szemben velem házaspár. Bizonyos Lajos és a felesége. A vonat még áll. Mellettünk villanymozdony húz el, mire az asszony:

— Te Lajos, nézd, ez is két, akkor biztos ez fog húzni minket...

Erre Lajos, aki jól tájékozott ember:

— Ugyan Róza, a mi mozdonyunk már a vonat előtt van.

— Ja, akkor ez biztosan vizet vesz...

KÖSZ, DÖME!

Balatonföldvár. Motel Étterem, első osztály, ismerős pincérek. Az egyetemről. Ülünk egy üveg bor mellett, és éhesek vagyunk:

— Döme, hozzá valami kaját!

— Nem lehet srácok, sajnos nem hozhatok semmit.

— Azért, csak próbáld meg. Megpróbálta. Öt perc múlva

Megtörtént esetek

feltűnt egy kenyereskosárral, benne öt szelet kenyér, egy zöldpaprika, egy kés és két csésze. A csészékben zsír és mustár.

— Egyetek, srácok, de ne feltűnően.

És éjjel fél tizenegykor ne-

kiálltunk zsíros kenyeret ken-

ni... Persze, nem feltűnően.

PÉGÉ A ZSEBKENDŐBEN

Rektori titkárság, a III. évfolyam felelőséhez beállít egy fiatal nő, mögötte reszketeg bácsika. A nő, ellátva minden-

nel, ami egy csinos nő fogal-

mába tartozik, odalép az asztalhoz:

— Sarkadról jöttem, egy Géza nevű hallgatót keresek. Harmadéves.

— Vezetékeve?

— Valami Pándi, vagy Pálos, valami ilyesmi.

Az öreg, akiről kiderült, hogy ő a pesti rokon, aki a nőt útbaigazítja, közbeszól:

— Lehet, hogy Palotai, nem emléksünk rá pontosan.

— De a Géza, biztos?

— Hát... lehet, hogy nem, de a keresztnéve biztos, hogy g-vel kezdődik, mert a P. G. monogramom láttam a zsebkendőjében...

Borsi György

Munkában a KORONA

Halovány lóvígnyor S. O. S.!

Azért a rövidítések, betűszavak is fejlődnek... Mert például a S.O.S! — valamikor angolból rövidült, és az volt a jelentése, hogy „Mentsétek meg lelkeinket!” és — érdekes módon — ma már magyar jelentése is van. Legalábbis nálam. Hogy mi? Hát az, hogy Sanyi, Ó, hol Sunyítasz?...

Nomármost. Ehhez tudni kell a következőket: szerénységem régebben végzett közgazdász. Sanyi barátom viszont néhány félreértés (pl. matek, elmélet, stb.) kapcsán még ma is hallgat. Marmint az egyetemen. Többnyire vizsgán is. Emiatt egyébként a fenti félreértés...

Tréfa félre, a következő történet: kaptam egy telefonüzenetet Sanyitól, hogy végre eljött a diplomamunkájáig. Csak a stílusa nem jó. Segítsek. Azaz, menjek be a nagykolozsba és fogalmazzam meg az összegyűjtött anyagát. De még azon a héten! Nem értettem, miért olyan sürgős, meg amúgy sem érttem rá, hát következő hét hétfőjén léptem be a Kinizsi kolozs kapuján. Illetve léptem volna, ha hanyatt nem esem már a küszöbön a felirattól: HOTEL Kinizsi. Hm... Eszküdni mernék, hogy májusban itt még kollégium volt — mormolám feltápáskodva. Kedves, Express-egyenruhás fiú világosított fel, felsegítve: Most is az te marha, csak a nyári idegenforgalom miatt kiadták a turistáknak...

A „marha” vezényszóra esuklottam kettőt: Határozottan udvarias ez az ismeretlen idegenforgalmi alkalmazott, és még tegez is... Illetve frászt ismeretlen, az a Pisti a IV. belkerről, csak nyárra átvédelt! Hurrá! Így legalább felvilágosítást kapok, hol találom a Sanyit? Hát kaptam. Marmint felvilágosítást. Arról legalábbis, hogy Malvin néni Balatonkúrokereken pont így csinálja, ő is kiadja a felesleges szobákat nyáron a külföldieknek, de neki legalább megmarad a mennyei információs iroda tudna felvilágosítást adni, ott mindjárt a Péter kapunál. Szóval tudja a vénisten. Talán a Makarenkóban. Szerény ellenvetsemre, hogy tudtommal ott inkább tanszékek vannak, halovány

lóvígnyor a válasz: ha te ezt ilyen pontosan tudod, mit akarsz tőlem?...

Hát — elindultam. Mint a népmesében. Azzal az árnyalati különbséggel, hogy eszmám helyett az idegeimet nyújtam. Makarenkó-ügyben különben nyertem. Valóban, látták ott a Sanyit — igaz, hogy még márciusban, egy kolozsbulin. De talán a régi-gekben, a Rudas Lászlóban, a Veres Pálnéban, a Kun Béla téren vagy a Rádayban tudnak róla. Hogy a borzongató Róbert Károlyról már ne is beszéljünk.

Meg az említett helyeken látottakról sem. Csak néhány példa: találékony diák igenis át tudja írósztallá alakítani a radiátort. Legalábbis lelkesen körmölték rajta a diplomavázlatot. És igenis lehet tanulni is. Káromkodni legalábbis. Mert a szobák például kényelmesek. Négy embernek. Évközben. Igaz, házbulirra annak a húznak is jó, vizsgaidőszakban is, aki benne volt. Hogy tanulni, diplomamunkát írni nem? Hát istenkém, mindent egyszerre nem lehet... Egy elmes ífür szerint azért van ez így, hogy a népszámlálóbiztosoknak ne kelljen öt szobát végigjárni húsz ember miatt. Hogy a következő népszámlálás 1980-ban lesz? Na és? Ki mondta, hogy akkor már nem leszünk itt?

Realista ember lennék. Arra mindenestre kapásból rájöttem, hogy ilyen helyeken konformista Sanyi barátomat nemigen fogom felfedezni. Kényelmesebb helyeken kell őt keresgélni. Nyakamba is vettem a várost. Nem sok sikerrel. A hidak alatt azért nem találtam, mert az árvíz miatt nem volt alattja az illetékes hidaknak. Próbáltam a csőlakók között is. Nem ment! Tudniillik, csövet sem találtam, csak úgy, mint a szomszédos társasházépítés anyagbeszerzője. Az EMKE-aluljáróban láttak egy hozzá hasonló alakot ténfergni, de arról később kiderült, hogy a balmazimbósi tsz könyvelője, aki a mozgólépcsőtől megszédülve a kijáratot keresi.

Eladtam. Márhogy egy levelet a hozzátartozóimnak, miszerint „Ne várjatok,

mert azt én csinálom. Kivárom Sanyit a Közgáz portáján...” Igaz, előbb még látókörmön kiszélesítése céljából felmásztam az állványokra, amik tudvalevőleg a Közgáz elől sosem vesznek el, csak átalakulnak — ezúttal a bejárat másik oldalára.

Lejövet tudtam meg, hogy állítólag évnnyitóra bejön a Sanyi, mert valakinek tartozik néhány nála maradt könyvvel. Most itt állók a kariatidák között. És szobrom. Annnyira, hogy a múltkor ki is fényeztek. Mint kariatidát. Mert azt viszont tapasztalatból tudom, hogy az évnnyitó Sanyinál a november 7-i ünnepeket jelenti. Addig pedig? Aki erre jár, szánjon meg néhány falattal! S.O.S!

Sz. J. L.

KRIMI

KIMÉRT LÉPTEKKEK BESURRANT az épület kapuján. A portás nem vette észre, hogy elindult a lépcsőn. De a kis fekete táskát sem a kezében. Azért biztonság kedvéért megigazította a fegyvereit. Egyet a hóna alatt, egyet a farszében, egyet a zakója zsebében. Azután alig észrevehetően megrándult a feje.

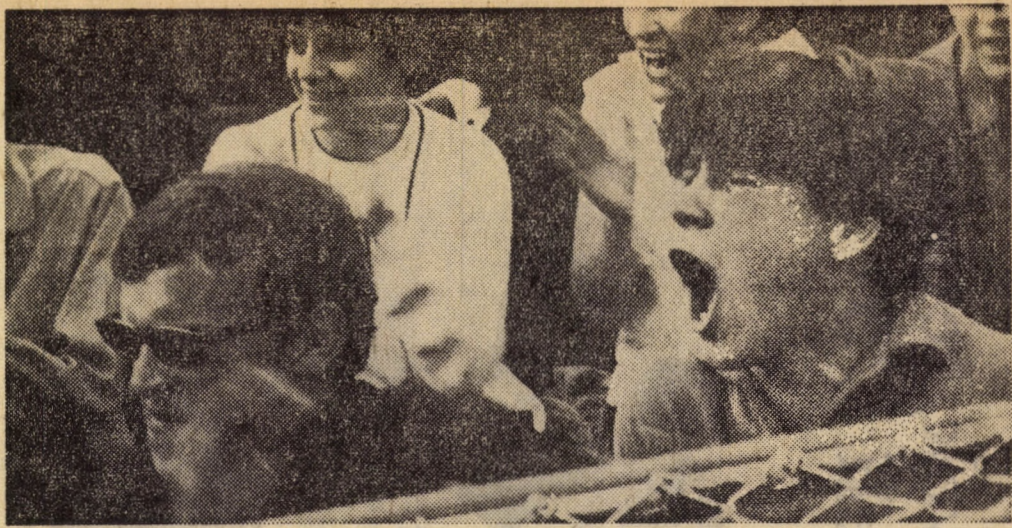
Az utolsó lépcső után váratlanul a folyosóra ért. Egyelőre még nem figyelt fel rá senki. Mindenhol néma, zárt ajtók. Csupán az egyik beszélgetett magában. Avagy a széllel. Az illemhely ajtaja. Őt nem zavarta, ment tovább leseggett fejjel. A sötét ruhás alak, aki a folyosó végén, az ablak mélyedésében húzódott meg, hirtelen előlépett. Kezét előrántotta a zsebéből, és az ajtó elé lépett. Majd megigazította a nyakkendőjét.

Megtorpant. Egy másodperc alatt átfutott az agyán minden lehetőség. Vagy továbbmegy, vagy mintha mi sem történt volna, megáll. Az utóbbit választotta. A sötét ruhás kárörvendő vigyorral emelte rá tekintetét, majd begugrott az ajtón, és határozott mozdulattal becsapta az orra előtt.

Össze kellett szednie a gondolatait. Az elmúlt másodpercek eseményeit lázasan dolgozta fel az agya. Azután döntött. Óvatosan körülnézett, majd az ajtóhoz lépett. Mindenre elkészülve benézett a kulcslyukon. Ekkor meglátta. Ott állt, szemézzel az orrán, és szinte rámeredt! NEM SOKKAL KÉSŐBB, SZEMTŐL-SZEMBE állt. Várta az íróasztal mögött az első mozdulatot. Tudta, hogy abban a pillanatban cselekednie kell! Egy ideig farkasszem nézte, azután, amikor helyet kintáltak, leült. Eszébe jutott a gyermekkor. Az ólomkatonák, a csúzlók, a nyilak, a döglött macskák. Majd egy villámgyors, feltartóztat-hatatlán mozdulattal az íróasztalra nyúlt.

Néma csend volt. Megfordította a tenyerét és belenézett. Vesztett! Homlokát kiverte a verejték. Kezét lassan a combjára ejtette, begyakorlott módon elindult vele a zsebe felé. Már csak pár centi hiányzott, amikor a szemüveges ráemelte a tekintetét. Köhögött. A szerencse egy szemvilanásnyi időre a partfogásába vette, mert egy légy szállt a szemüveges nagy, gyűrűs kezére. Előrántotta a fegyverét! Hiába! Nem volt ideje használni. A szemből ült gyorsabb volt nála. Most már kénytelen volt könyörzésre fogni a dolgot. Hímelt-hámmolt, ötlöt-hatolt, beszélt a sorsról, a konkurrenciáról, amely minden helyet elfoglalt, minden anyagot elkapkodott előle. A szerelemről. Am a szemüveges meggyőzhetetlennek mutatkozott. Hirtelen elsötétült előtte a világ.

De ez sem segítette. Régi trükk a szakmában. A folyosón tért magához. Most már minden mindegy — gondolta. Lassan maga felé fordította az indexét, és elsütötte. Az apró kertes egy másodperc alatt áthatolt a szívére!

Futunk, futunk és újra futunk

Egyetemünkön működik egy aránylag kis létszámú szakosztály.

Sokszor természetjáróknak titulálják őket, pedig a tájékozdási futás a természetjáróktól alapvetően versenysport jellegében tér el.

Mielőtt néhány szót ejtenénk a szakosztály munkájáról, azt hiszem érdemes néhány mondatban megismertetni ezt az aránylag ismeretlen sportágat az olvasókkal.

Maga a sportág fiatal, jelenlegi formájában nálunk csak egy évtizede létezik. Skandináv eredetű, reprezentáns képviselőit főleg Észak- és Közép-Európában találjuk meg. Túlzott népszerűségnek a tájékozdási futás sohasem örvendett, hiszen nem sportpályákon vagy csarnokokban kerülnek megrendezésre a versenyek, hanem természetes környezetben, a természetben.

Magyarországon a sajtó is elég mostohán kezeli a sportágat, az ismertebb lapok közül csak a Népsport közli rendszeresen néhány soros híreket a nagyobb versenyek eredményeit. Ennek ellenére hazánkban is elég sokan művelik és szeretik. Nem állíthatom, hogy könnyű sport, de aki rendszeresen csinálja, az sok örömet talál benne.

Érdekességét az adja meg, hogy a verseny osztályba sorolásától és jellegétől függően átlag 6—14 km közötti távot kell aránylag erős szintkülönbségű terepen optimális esetben (ha egyáltalán létezne toronyirányban menő út) lefutni, egy térkép által megadott tereppont sorrendben való érintésével.

A versenyt az nyeri, aki az összes pontot sorrendben érintve a legrövidebb idő alatt érkezik a célba.

A versenyeket a serdülő kategóriájuktól a seniorokig több osztályban, külön férfi és női elkülönítésben rendezik meg. A versenyek jellege lehet egyéni (csapatértékelésben is), éjszakai (mint egyéni) és váltó (3 fő).

Megemlíthető, hogy a sportág legkiválóbb magyar képviselői, a nőknél Monspart Sarolta, a férfiaknál Schönviszky György, sok értékes eredményt értek el az elmúlt évek folyamán a nemzetközi versenyeken, így az 1968. évi világbajnokságon Monspart Sarolta a 7. helyet szerezte meg.

A világbajnokságok mindig felvetik az eltérő terepalakzatok és terepszonyok leküzdésének a szokat-

lanságból eredő nehézségeit. Ezekre a bővülő számú nemzetközi versenyeken való részvétel segíthet csak.

Egy kicsit elkanyarodtam az egyetemen egyszintű szakosztálytól, de úgy érzem, hogy ez a rövid ismertető nem hiabavaló, ugyanis

szeretnénk, ha egyetemünk első és másodévesei közül többen kedvet kapnának a tájékozdási futás műveléséhez.

Jó lenne, ha a távozó negyed-és hallgatók helyébe új tagok lépnének, akik a már jelenleg is tag elsőévesekkel együtt tovább vinnék a szakosztályt.

Néhány év alatt sikerült elérnünk, hogy egyetemünk neve a sportág vezető berkeiben ismét felbukkant az ismeretlenség homályából. Ez elsősorban a gárda legjobb tagjának, Pál Gyulának köszönhető, aki értékeléseknél az eredmények elérésében a legjobb teljesítményeket nyújtotta.

Az idei országos főiskolai bajnokságon az induló 17 váltó csapat közül az 5.

helyezést érték el, rögtön a „nagy” egyesületek mögött.

Egyébként a szakosztály az eredményeket tekintve a tavalyi stagnálás után az idén látványosan felfelé ívelő szakaszba lépett.

bejutottunk a budapesti II. osztályú csapatbajnokságba, a Nemzetközi Vasutas Kupán Pál Gyula a III. osztályban első, Nagy Istvánnal együtt csapatban a 2. helyezést érte el, 1'04"-es lemaradással az első csapatól.

A szakosztály kooperál a természetjárókkal, így a téli holt szezonban a sízést kedvelők és szeretők számára kedvező lehetőségek nyílnak a sporttevékenységbe. Jelentkezni lehet a szertárban Kiss Gyulánál, mindnyájunk szeretett Gyula bácsijánál, vagy Rác György másodéves hallgatónál.

Halász Gejza Zsolt

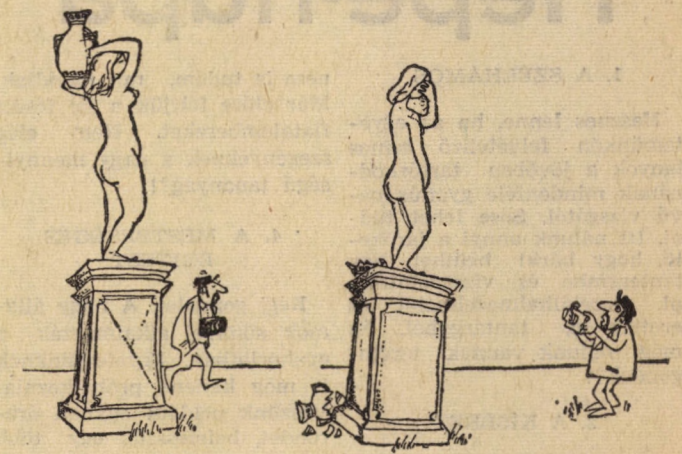
SPORT

Edzés helyek, edzésidők

Egyetemünk szakosztályai edzéseiket minden héten az alábbi időpontokban és helyeken tartják:

Női röplabda: Kedd, csütörtök — BEAC 1/6 óra.
Ffi röplabda: Kedd, csütörtök — BEAC 1/6 óra
Kosárlabda női: Szerda, péntek 17—19 óráig tornateremben
Kosárlabda ffi: Szerda, péntek 19—21 óráig tornateremben
Labdarúgás: Kedd, csütörtök 14 órakor a tornateremben
Kézilabda: Kedd, csütörtök 16 órakor László Kórház pálya
Cselgáncs: Kedd, csütörtök 19—21 óráig, Szombat tornater.
Asztalitenisz: Hétfő, szerda, péntek 17—21 óráig az aluláb-

ban.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő: Klincses György
Budapest, IX., Dimitrov tér 8
Telefon: 186-650/138
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Készült

a Szikra Lapnyomdában

Nagy János karikatúrái

Balatoni értelmező szótár

Már régen esedékes lett volna a fenti című könyvecske kiadása, azonban ez-ideig neves nyelvspecialistáink mással voltak elfoglalva. Ezért hosszas töprengés után leutaztam a nagy tó partjára, s mi-

után sokszor a késő éjszakába nyúlva tanulmányoztam a helyi nyelv- és széljárás, papírra fektetem a gyanúmat. Természetesen egy-két tájszólaon valamiképp finomítottam. Tehát.

- Alíz — feketehajú nő vonaton, strandon, presszóban;
- alku — szülő és gyermek közötti ordítózás; alma — kézelgyintéssel párosuló hangulat; almacsutka — a strandon a vízben úszkál; alvás — a zajokhoz fűződő állapot; autóstóp — riporttéma.
- Árak — kóbor, harapós valamik.
- Béka — nagyszájú bennszülött; bor — hajtóanyag; bú — időjárásjelentés, tehenbögés.
- Csend — beatzene, autóduda és zsivaj keveréke; csöves — elvált szülők gyermeke.
- Dagi — a hajópénztárnál lökdösődő egyén.
- Ebéd — nagyobb, hideg költemény; eső — az adagolástól függő altató.
- Éjjel — gyűjtőfogalom; érkezés (a B.-ra) — rossz idő.
- Folyóvízes teknő — éjszakai nyugóhely harminc forintért.
- Gumimatrac — a vízikalandozás lova.
- Hajó — a tömegek találkahelye; hal — sorban állás tárgya; horgász — a tóparton üldögélő mesemondó.
- Indulás haza — jó idő.
- Jaguár — álom; január — távlat.
- Kagyló — ki minek használja; kecskeköröm — bővli; könyök — tömegnyelv; külföldi — balatoni lakos.
- Lak — kis tömegszállás ravasz nevekkel; légy — ébresztőóra, de a vajaskenyeret sem veti meg.
- Magyar sőr — ősi lelet (ha hideg is — hülyeség); még — utolsó percek; mini — fogyóeszköz.
- Napolaj — tabu.
- Pénp — azért van, hogy ne legyen; pincér — törékeny dísz tárgy.
- Romatika — otthon a fürdőkád; rovar — a víz mellett közlekedő kellemetlenkedő.
- Sátor — jó, ha van, stb: sorbanállás — reggeli, ebéd, vacsora, dinnye és lángos előtti állapot; strand — földfoglaló nyüzsgedelem; szunyog — kötekedő fráter.
- Tábor — várakozás; tollaslabda — rövid szöke.
- Uti — válók.
- Vali — titok; vitorlás — csábító eszköz.
- Zaj — ketten egyedül; züllött egyén — a régi szép idők. Ennyi lenne. Ha valaki tud jobbat, az magára vessen.

T.

tormai